

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta ta' l-1 ta' Lulju, 2008

Citazzjoni Numru. 833/2004

Vincenza Grixti

Versus

Nicholas u Jeanette konjuġi Tanti

F'din il-kawża l-attriċi qiegħda tfitteż għal danni li ġarrbet għax tgħid illi xogħlijiet magħmula mill-konvenuti għamlulha ħsara fil-proprjetà tagħha.

lċ-ċitazzjoni tgħid illi l-attriċi hija sidt il-fond numru 28/30, Triq l-Iben il-Ħali, iż-Żurrieq, u l-konvenuti għandhom il-fond li jmiss miegħu, u li jiġi wkoll kantuniera ma' Triq Dun Giovanni Inglott. Ftit qabel ma nfetħet il-kawża l-konvenut wettaq xogħlijiet ta' twaqqiġ, tħaffir u bini fil-proprjetà tal-konvenuti u b'dawn ix-xogħlijiet, minħabba nuqqas ta' ħila u nuqqas ta' ħarsien tal-liġi, għamel ħsarat u danni fil-proprjetà ta' l-attriċi.

Billi għalxejn sejħitlu biex jersaq għal-likwidazzjoni u l-ħlas tad-danni, l-attriċi fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti:

1. tgħid illi l-konvenut waħdu għandu jwieġeb għad-danni u l-ħsarat li għamel fil-fond ta' l-attriċi bix-xogħlijiet li wettaq;
2. tillikwida dawn id-danni;
3. tikkundanna lill-konvenuti sabiex, fi żmien qasir u perentorju u taħt id-direzzjoni ta' perit, iwettqu x-xogħlijiet kollha meħtieġa biex tissewwa l-ħsara fil-proprietà ta' l-attriċi;
4. jekk jonqsu, tagħti lill-attriċi s-setgħa li tagħmel, bi flus il-konvenuti, ix-xogħlijiet meħtieġa sabiex terġa' ġgħib il-fond tagħha kif kien qabel mal-konvenut wettaq ix-xogħlijiet li bihom għamel il-ħsara;
5. taħtar perit sabiex jara illi x-xogħlijiet imwettqa fil-fond tal-konvenuti jsiru kif iridu l-arti u s-sengħa u b'ebda mod ma jinwadu l-proprietà ta' l-attriċi.

Qiegħda titlob ukoll l-ispejjeż, fosthom dawk ta' l-ittra ufficjali tat-28 ta' Settembru 2004.

Il-konvenuti ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. l-attriċi għandha tagħmel il-prova tat-titolu tagħha – wara li l-attriċi għamlet din il-prova l-konvenuti b'nota tat-22 ta' Ġunju 2005¹ irtiraw din l-eċċezzjoni;
2. ma huwiex minnu illi l-konvenut għamel ħsarat u danni waqt li kien qiegħed jagħmel ix-xogħlijiet imsemmija fiċ-ċitazzjoni, u l-attriċi għalhekk għandha tgħid x'inhuma dawn il-ħsarat u danni;
3. ma huwiex minnu illi l-konvenut għamel xogħol ta' tħaffir għax ma kienx meħtieġ xogħol ta' taqtigħ ta' blat billi l-bir kien diġà mqatta'; it-twaqqigħ sar bl-idejn għax il-ġebel, li kien antik, kellu jerġa' jintuża fuq il-faċċata tal-fond il-ġdid, fuq ordni ta' l-Awtorità ta' l-Ambjent u l-Ippjanar, u l-użu ta' inġenji kien limitatissimu u 'l bogħod sew mill-fond ta' l-attriċi; ma setgħet saret ebda ħsara waqt it-tluġħ tal-bini għax il-ħajt diviżorju ma' l-attriċi ma ntmessx billi qiegħda tinbena qoxra miegħu.

B'dikriet tal-11 ta' Jannar 2007 il-qorti ħatret perit tekniku u dan, wara li għamel aċċess fuq il-post u sema' x-xhieda mal-qorti, irrelata fit-18 t'Ottubru 2007.

¹ Fol. 40.

Mix-xiehda ħareġ ċar illi l-fond ta' l-attriċi ma kellux ħsarat qabel ma beda x-xogħlijiet il-konvenut, iżda ċcaqlaq u saritlu ħsara minħabba fix-xogħlijiet li saru. Barra minn hekk, waqt ix-xogħlijiet il-ħajt li jifred il-proprjetajiet tal-partijiet inżamm mikxuf u saritlu ħsara għax ixxarrab bl-ilma tax-xita. Din il-ħsara ġarrbitha l-attriċi weħedha għax il-konvenut bena qoxra oħra u ma' appoġġjax mal-ħajt.

Il-perit sab illi, għalkemm ma ddgħajfitx l-integrità strutturali tal-fond ta' l-attriċi, madankollu saritlu ħsara li biex tisewwa jridu jsiru x-xogħlijiet imsemmija fil-para. d tal-konklużjonijiet tal-perit² u li jkunu jiswew madwar tliet mitt lira (Lm300), jew seba' mitt euro (€700).

Billi x-xiehda turi ċar illi kienu x-xogħlijiet magħmula mill-konvenut li għamlu ħsara lill-attriċi, it-talbiet ta' l-attriċi għandhom jintlaqgħu.

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi tgħid illi l-konvenuti għandhom iwieġbu għad-danni li ġarrbet l-attriċi fil-proprjetà tagħha b'konsegwenza tax-xogħlijiet li għamlu, u tillikwida dawn id-danni fis-somma ta' seba' mitt euro (€700); tikkundanna lill-konvenuti sabiex, fi żmien xahar millum u taħt id-direzzjoni ta' l-A.I.Ċ. Mario Cassar li qiegħed jinħatar għalhekk, jagħmlu x-xogħlijiet indikati mill-perit tekniku fil-para. d tal-konklużjonijiet tar-rapport peritali u tiswijiet oħra illi jistgħu, fil-fehma tal-perit, isiru meħtieġa waqt li jkun għaddej ix-xogħol, b'dan illi, jekk ix-xogħlijiet ma jkunux tlestew fiż-żmien li ngħata lill-konvenuti, tagħti lill-attriċi s-setgħa li tqabbad lil min jagħmel ix-xogħlijiet meħtieġa, dejjem taħt id-direzzjoni ta' l-istess perit, u tikkundanna lill-konvenuti jħallsu l-ispejjeż li jiġu approvati mill-istess perit.

Tikkundanna lill-konvenuti jħallsu wkoll l-ispejjeż kollha tal-kawża.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

² Fol. 132.